

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK (1881-1938)

Resim: Mustafa Kemal Atatürk
(<https://www.herkesebilimteknoloji.com>)

Osmanlı Devleti'nin çöküş döneminde yaşamış, milli mücadelede bulunmuş askeri kimliği olan bir kahraman, Osmanlı Devleti'nin yıkılışı ile Anadolu'da tekrar dirilişin sebebi olarak gösterilen siyasi-askeri bir Türk liderdir. Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusudur.

Mustafa Kemal Atatürk, 1881 yılında Selanik'te doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Adı Mustafa olup "Kemal" ismini askeri rüştiye okulunda matematik öğretmeni tarafından verilmiştir. 1934 yılına kadar "Mustafa Kemal" ismi ile anıldı. 1934 yılında meclis tarafından "Atatürk" soyadı layık görüldü. "Mustafa Kemal Atatürk" adıyla Türk milletinin kalbinde yerini aldı.

Selanik'te doğan Atatürk ilkokulu burada bir mahalle okulunda tamamladı. Orta öğretimini Selanik Mülkiye Rüştiyesi ve Selanik Askeri Rüştiyesi'nde, lise eğitimini Selanik Askeri İdadisi, üniversite eğitimini ise harp okulu ve harp akademisinde aldı.

Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak milli mücadelenin temellerini attı. 23 Nisan 1920 tarihinde TBMM'nin açılmasına önderlik etti. Meclis tarafından da hükümet başkanı seçildi. 5 Ağustos 1921'de yine meclis tarafından "Başkomutan" seçildi. Sakarya Savaşı'nın kazanılmasındaki emeklerinden dolayı "Mareşallik" rütbesi ve "Gazilik" ünvanı ile şereflendirildi. 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet ilan edildi ve Mustafa Kemal Atatürk Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı oldu (<http://itoteml.meb.k12.tr>) [01.03.2021].

Dağılan ve parçalanan Osmanlı Devleti'nin ardından tekrar dirilişin kaynağı olan Mustafa Kemal Atatürk; siyasi, ekonomik ve kültürel açıdan pek çok yenilikler yaptı. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, spor yapmayı severdi. Zamanının en önemli kitaplarından oluşan geniş bir kütüphane oluşturdu. Çocuklara özel ilgisi vardı. Afet İnan, Sabiha Gökçen, Fikriye, Ülkü, ...adlarında manevi evlatları vardı. Hayvanlara ve doğaya karşı merhametli idi. Mirasından kız kardeşinin yanı sıra manevi evlatlarına da pay ayırdı. Yine çeşitli kurumlara mirasından pay ayrılması hususunda vasiyette bulundu (<https://www.kulturportali.gov.tr>) [01.03.2021].

Atamız 10 Kasım 1938 tarihinde Dolmabahçe Sarayı'nda vefat etti. Vefatı yurt içinde ve dışında üzüntü ile karşılandı. Her sene 10 Kasım'da yurt genelinde Ata'yı anma merasimleri yapılarak anılmaktadır (<https://tr.wikipedia.org>) [01.03.2021].

H. U.

KAYNAKLAR:

<https://www.herkesebilimteknoloji.com/haberler/toplum/20-yuzyilin-en-buyuk-onderimustafa-kemal-ataturk> [Erişim: 01.03.2021].

<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/ataturk-un-hayati> [Erişim: 01.03.2021].

https://tr.wikipedia.org/wiki/10_Kas%C4%B1m_Atat%C3%BCrk%27%C3%BC_anma_g%C3%BCn%C3%BC_ve_Atat%C3%BCrk_haftas%C4%B1. [Erişim:01.03.2021].

https://tr.wikipedia.org/wiki/Bar%C4%B1%C5%9F_Man%C3%A7o [Erişim:14.02.2020]

http://itoteml.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/25/232513/dosyalar/2019_10/30132956_Ataturkun_kYsaca_hayatY.pdf?CHK=5d6606186f1d74d6f9ee9699e5623c19 [Erişim: 01.03.2021].